

Working sheet: Együttélés₁: Magyarországi nemzetiségek

Level: C2

Aim: Vocabulary (new expressions in connection with minorities and identities)

Training of reading competence

Training of writing competence (creative writing in Hungarian)

Pronunciation

Listening and Understanding

Communication

Grammar: konjuktívus

Informations about minorities in Hungary

Topic: Minorities in Hungary

Arbeitsblatt: Együttélés₁: Magyarországi nemzetiségek

Stufe: C2

Ziel: Wortschatz (neue Ausdrücke im Zusammenhang mit Minderheiten und Identitäten)

Entwicklung der Kompetenz von Lesen

Entwicklung der Kompetenz von Schreiben (Kreatives Schreiben auf Ungarisch)

Aussprache

Hörverstehen

Kommunikation

Grammatik: Konjunktiv

Informationen über Minderheiten in Ungarn

Thema: Minderheiten in Ungarn

Együttélés₁: Magyarországi nemzetiségek

1. Magyarországon 12 nemzeti kisebbségi csoport és egy etnikai kisebbségi csoport él. Ön szerint mely népcsoportok tartoznak ezekbe?

☐ horvátok	☐ ruszinok	☐ bolgárok
☐ németek	☐ arabok	☐ örmények
☐ albánok	☐ cigányok / romák	☐ oroszok
☐ szerbek	☐ szlovákok	☐ ukránok
☐ kínaiak	☐ törökök	☐ lengyelek
☐ görögök	☐ románok	☐ szlovének

2. Kommunikáció: Az országában milyen nemzetiségi csoportok élnek? Ön tagja-e valamelyik nemzetiségi csoportnak? Milyen problémákkal találkozhat egy nemzetiség az ön országában?

3. Olvasás, szövegértés: Olvassa el az alábbi véleményeket, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Koch Norbert, 17 éves:

Nekem nincs problémám a nemzetiségi származásommal. Az apai nagyszüleim svábok, egy kis faluban laknak Baranyában. Ebben a faluban szinte mindenki német származású, és ápolják a hagyományokat is. Azonban én már Pécsen születtem, és ma is ott élek. Az édesanyám magyar családból való, ő nem ismeri a német tradíciókat. Én pedig már nem beszélem a sváb dialektust, de azért az irodalmi németet megtanultam az iskolában. Nekem **fontos, hogy ismerjem** a gyökereimet. Sokszor **kérem** a nagymamám, **hogy beszéljen** arról, milyen volt az élet régen: mit játszottak a gyerekek, milyen dalokat énekeltek, mit ettek, milyenek voltak az ünnepek. Persze ilyenkor a mama azt is mindig elmondja, hogy mennyit szenvedtek a második világháború végén és az ötvenes években, amikor nem is szólalhattak meg németül, csak magyarul. Szerintem ez mind nagyon érdekes, és hasznosítani kell az ilyen ismereteket! Elég jól beszélek németül és már sok mindent megtanultam a szokásokról is. A Pécsi Tudományegyetemen van német nemzetiségi szak, szívesen tanulnék ezen a vonalon tovább. Nagyon nagy értéknek tartom az életben, hogy két nyelven is megállom a helyemet!

Vranesics Anna, 55 éves:

Én horvát nemzetiségű vagyok. A mi falunkban élő horvátok Boszniából települtek be Magyarország területére még a 17.-18. században. Nagyon vigyázunk az értékeinkre: megtartjuk az ünnepeinket, táncoljuk a táncainkat, énekeljük az énekeinket. Manapság ezt könnyebb megtenni Magyarországon, de a rendszerváltás (1989) előtt ez nehezebb volt. A horvátok mélyen vallásosak, de akkor nem gyakorolhattuk nyíltan a katolikus hitünket. Vagy legalábbis nem nézték jó szemmel a vallásos meggyőződésünket. Akkoriban az iskolában szerbhorvátul tanulhattunk csak, a dialektust lenézték. Ma pedig azon **igyeksünk, hogy megtartsuk** az eredeti nyelvjárást. Ez elég nehéz, mert a fiatalabb generáció már nem

használja a horvát dialektust a mindennapokban. Esetleg a nagymamához szólnak ezen a nyelven, de egymás között már magyarul beszélnek. Szinte mindennapossá váltak a vegyes házasságok. Amikor én fiatal voltam, még **elvárás volt, hogy** egy horvát lány, horvát vőlegényt **hozzon haza**. Ma ez nincs így. Az én vőm például német származású. Emiatt az én anyám nagyon dühös volt, három napig nem is volt hajlandó szólni a lányomhoz. Én azt hiszem, már toleránsabb vagyok. Azt viszont **kikötöttem, hogy** az unokáim **tanuljanak meg** horvátul is!

Kosztopolusz Maria, 35 éves:

A szüleim még Görögországban születtek és 1950-ben érkeztek menekültként Magyarországra. Számukra még nehéz volt a beilleszkedés, bár az akkori magyar kormány egy külön települést hozott létre az imigráns görögöknek. Ennek a falunak a neve Beloiannisz. Én is itt születtem. Az én helyzetem már egy kicsit könnyebb volt. Kéttannyelvű iskolába jártam, így görögül és magyarul egyaránt jól beszélek. A szüleimmel a mai napig is görögül beszélek. Édesapám **arra tanított, hogy legyek** büszke a görög származásomra. Persze amikor elkerültem gimnáziumba Budapestre, akkor volt néhány problémám. A budapesti osztálytársaim nem értették, miért tartok néhány szokást fontosnak, miért ragaszkodom a görögkeleti valláshoz és miért járok minden hétfőgőn haza a néptáncpróbák miatt, ahelyett, hogy velük buliznék. Akkoriban néha **azt kívántam, hogy ne legyek** kisebbségi. Aztán az egyetemen már elfogadóbb volt a légkör, és azóta is sok olyan ember vesz körül, aki érdeklődik a magyarországi görögök kultúrája iránt. Ha fiatal koromban nem tanultam volna sokat a görög kultúráról, most nem tudnék nekik ismereteket nyújtani. Csak a nevemmel nehéz néha: a vezetéknevemet mindig betűznöm kell. Például az esküvőmön az anyakönyvvezető háromszor futott neki, mire ki tudta mondani!

Bogdán János, 23 éves:

Én a beás cigány népcsoportozhoz tartozom. Ma már ezt büszkén merem kijelenteni, de volt olyan időszak az életemben, amikor nem szívesen beszéltem erről. A szüleim egy baranyai aprófaluban élnek, elég egyszerű módon. Édesapám még tanulta a teknővájó mesterséget, de ma már ezzel nem lehet pénzt keresni. Sajnos nem talál magának munkát, jelenleg munkanélküli segélyből próbálja meg eltartani a családot. Szerintem több oka is van, hogy nincs munkahelye. Egyrészt több állásinterjúnál érte őt diszkrimináció a származása miatt. Mi nem tudjuk letagadni a cigányságunkat, hiszen már a nevünk is elárulja azt: a Bogdán egy tipikus beás cigány név. Ezért sokszor ér minket hátrányos megkülönböztetés. Másrészt a falu, ahol a családom él, nagyon messze van a várostól, és közlekedés is rossz. Autóra pedig nekünk nem telik. Így édesapám csak a közelben helyezkedhetne el, de ott nincs munkalehetőség. Hat testvérem van, de talán az én életem alakult a legszerencsésebben. A faluban a papunk észrevette, hogy tehetséges vagyok, és beíratott Pécsre a Gandhi Gimnáziumba. A gimnáziumban nemcsak **arra tanítottak meg, hogy** hogyan **vegyem kezembe** a saját életemet, hanem **arra is, hogy közvetítem** a cigányság értékeit a magyarok felé. Jelenleg a Pécsi Tudományegyetem romológia szakos hallgatója vagyok. A szüleimet és a testvéreimet igyekszem segíteni, de egyelőre még én is csak ösztöndíjból élek. Na, ez a támogatás végre valami, ami enyhíti azokat a hátrányokat, amiket kisebbségiként elszenvedek! A szüleim is nagyon támogatják a terveimet, ha nem is értenek mindent abból, amit csinálok. Engem mindig **bíztattak, hogy tanuljak**, ha van eszem hozzá!

3.1. Gyűjtse ki a négy ember által említett előnyöket és hátrányokat: Miért jó vagy rossz egy kisebbségi csoporthoz tartozni?

	Előnyök	Hátrányok
Régen		
Most		

3.2. Szavak, kifejezések

Milyen szinonimá(ka)t talál a szövegben az alábbi szavakra?

hagyomány:

nemzetiség:

dialektus:

menekült:

diszkrimináció:

ösztöndíj:

Keresse meg és húzza alá az alábbi kifejezéseket a szövegben! A szöveg segítségével próbáljuk meg kitalálni, mit jelentenek ezek a szavak!

ápolja a hagyományokat

ismeri a gyökereit

ezen a vonalon

megállja a helyét

nem nézték jó szemmel

vallásos meggyőződés

lenéz (valamit)

azon igyekszik, hogy...

vegyes házasság

elvárás

nem hajlandó (+ Infinitivus)

kiköt (valamit)

beilleszkedés

magyar kormány

egyaránt

ahelyett, hogy...

ismereteket nyújt

betűz

anyakönyvvezető

nekifut (valaminek)

ki meri jelenteni

időszak

pénzt keres

munkanélküli segély

diszkrimináció ér (valakit, valami miatt)

szerencsésebben alakul

észrevesz (valamit)

beírat (valahova)

van esze (valamihez)

Írja be a mondatokba a megfelelő kifejezést!

elhelyezkedik, közvetíti az értékeket, nem telik, nyíltan gyakorolja a hitét, elfogadó légkör, eltart valakit, aprófalu, kezébe veszi a saját életét

Az olyan települést, ahol kevesebb mint 500 fő él-nak nevezik.

Az az ember, aki megmutatja másoknak is, hogy egy népcsoportnak milyen énekei, táncai, műalkotásai, szokásai stb.,

Amikor valaki egy új munkába áll, akkor egy munkahelyen.

Amikor a hangulat pozitív, és az emberek szívesen veszik, sőt örülnek annak, hogy egy új ember is belép a csoportba, akkor ott van.

Aki nem vár mások segítségére, hanem saját maga intézi a dolgait, az

Aki nemcsak magára költi a pénzét, hanem egy másik embernek is vesz ennivalót, innivalót és mindent, amire szüksége van, az

Aki templomba jár, másoknak is nyugodtan megmondja, hogy milyen a vallása, az

Akinek kevés a pénze, annak drága kocsira, nagy lakásra és más luxuscikkekre.

3.3. Grammatika: Kötőmód (Konjunktívus)

Az ige egy mellékmondatban kerülhet kötőmódba. A kötőmód formailag megegyezik a felszólító móddal, amit Ön már ismer.

Mikor használjuk a kötőmódot?

- egyes kifejezésekkel:

Fontos ..., hogy ...

Szükség van arra, hogy ...

Például: Fontos, hogy toleránsak legyünk. Szükség van arra, hogy megértsünk más kultúrákat.

- egyes igékkel: ajánl, előír, ír, javasol, kér, tanácsol, megenged, megtilt, mond, parancsol, utasít, követel, biztat, tanít, kíván, kiköt, elvár, igyekszik

Például: Javasolom, hogy légy toleránsabb. Megtiltom, hogy lenézz valakit. stb.

- Cél kifejezésekor:

Azért ... , hogy ...

Például: Azért tanulsz, hogy többre vidd, mint mi.

Adjon tanácsokat Annának: Hogyan viselkedjen a vejével? Hogyan nevelje az unokáját, hogy legyen horvát identitása? Írjon legalább 10 tanácsot!

4. Írás, kommunikáció:

Válassza ki az egyik szereplőt és tegyen fel neki „riporteri” kérdéseket a magyarországi kisebbségek életével kapcsolatban! Kérdéseiről készítsen előzetes vázlatot! Használja az új kifejezéseket is!

A tanár válaszol a kérdésekre. Készítsen vázlatot a válaszokról, majd mutassa be a szereplőt egy rövid cikkben!

5. Hallgatás:

Nézze meg az MTV videótárában a Roma Magazin 2009. december 28-i adásából az első 11 percet, amely a Ternipe együttest mutatja be! Válaszoljon a kérdésekre!

Link:

http://videotar.mtv.hu/Videok/2009/12/28/16/Roma_Magazin_2009_december_28_a_spx

Mikor alakult meg a Ternipe együttes?

Hány éves volt Lakatos Béla, amikor elindította a Ternipe együttest?

Mi volt az eredeti terve Lakatos Bélának a Ternipe együttes alapításakor?

Mit jelent a Ternipe szó magyarul?

Milyen feltétellel engedte Balogh Máriát énekelni az édesanyja?

Mi volt a jellemző az Almási téri Szabadidő központra 1989-ben?

Mi volt a feltétele annak, hogy Farkas István maradhasson az együttesben?

Mi tartja össze a zenekart ma is valóban?

6. Hallgatás:

Hallgassa meg Angela Korb elbeszélését, majd töltsse ki a táblázatot:

	Igaz	Hamis	Nem tudom
A mesélő már akkor tudta, hogy a boszorka valójában egy német néni, amikor a vonaton hallotta a történetet.			
A Kánaán nevű faluban minden ember beszélt cigányul.			
A faluban nagyon szegények az emberek.			
A „boszorka” a szőlőhegyen lakik.			
A „boszorka” családját kitelepítették Magyarországról.			
A „boszorka” soha nem fogad látogatókat.			

6.1. Kommunikáció: Milyen problémákra utal a szerző az elbeszélésben? Miért „Szegregáció” a címe?

Angela Korb: Szegregáció

A minap hazafelé vonatozva egy hihetetlennek tűnő történetet hallottam. Velem átellenben három cigány ült a négyes üléseken. Furcsa beszélgetést folytattak egymással. Egy öreg boszorkáról volt szó, aki a falujukon kívül, a hetedik elhagyott szőlődombon lakik. Hogy egy sajátos nyelvet beszél, sok kemény hangzóval. Meg hogy a faluban nem élnek idősebb emberek, s ő már közel százéves kell hogy legyen. Hogy sosem megy be a faluba, és még senki sem vette a bátorságot, hogy felmenjen hozzá. Hogy bizonyosan boszorka, különben nem tudna egyedül megélni ott, az erdő szélén.

Megállt a vonat. Sajnos, le kellett szálljak, de a történet nem hagyott nyugodni. A falu neve Kánaán volt. Elhatároztam, hogy felkeresem a boszorkát. Elkezdtem érdeklődni. A lakosok között csak egy magyar akadt, a polgármester. Az összes többi cigány. A magyar csak egy nyelvet beszélt, a cigányok kettőt, más nyelven nem tudott senki.

A faluban csak körülbelül tudtak útba igazítani. Összeszedtem magam, és nekivágtam a régi szőlőhegynek. Meredek út vezetett fölfelé. Fent sűrű bozótoson kellett átvágnom, míg találtam egy utat, ami egy tisztásra vezetett. A Paradicsomba érkeztem! Rózsák mosolyogtak rám, csodás gyümölcsfák nőttek mindenfelé. Bársonyos moha simogatta lépteim, a füvek és virágok friss és erős illata bódított el. Mintha álmodtam volna, úgy közeledtem az idő súlya alatt elferdült pincéhez.

Hirtelen egy kutya ugrott fel. Kinyílt a kékre mázolt ajtó, és egy idős, enyhén púpos öregasszony állt előttem. A boszorka! Szokatlan módon sváb viseletet hordott. Összeszedve összes bátorságom, megszólítottam:

- Szép jó napot, öreganyám!
- J Jesszusz Mária!... Édes gyermekem. Hát mi szél hozott erre? Tán értesz németül?

Persze hogy értettem! Csoda szép délutánt töltöttem el az elhagyott szőlőhegyen, ahová még senki más nem merészkedett el.

Az állítólagos boszorka réges-régen költözött oda. Azon a napon, amikor családját és számos szomszédjukat marhavagonokban vitték el idegen földre. Azóta él fent egyedül, a lenti világ idegen számára. Egy fuvaros látja el a legszükségesebb holmikkal, amiket saját maga nem tud előállítani. Ő azonban egy másik úton jut fel a hegyre. Így Kánaán lakói mit sem tudnak róla. Mért is érdekelné a nénit a diaszpóra? Hisz eléggé el vannak azok foglalva magukkal.

A néni bőségesen megvendégelt, mindenben a kedvemben akart járni és sokat mesélt. Látogatók ritkán érkeztek hozzá. Magyarul nem tudott.

7. Kiejtés: Olvassa fel a verseket!

Josef Michaelis: Sváb asszony Baranyából

Unokájával
magyarul
beszél.
Németül
kutyájával,
macskájával,
fényképeivel,
imakönyvével,
halottaival,
magával.
Utolsóként
a zsákfaluban
nemsokára
Istennel?

Claus Klotz: Ómama dala

Aludj, aludj, gyermek,
ki nem érted e nyelvet,
német mesét, mondát,
kérdéseim sorját,
aludj, gyermek, aludj.

Aludj, aludj, gyermek,
hunyd le szépen szemed,
nyelvem máris feledheted,
szorgosan éld kis életed,
aludj, gyermek, aludj.

Aludj, aludj, gyermek,
éngem eltemetnek,
s német szó és német monda,
vélem együtt hull a porba,
aludj, gyermek, aludj.

További verseket itt olvashat:

http://www.napkut.hu/naput_2008/2008_05/008_1.htm